

Elin Svarstad og Bjorn Dapi

Lønn i allmenngjorte bransjer 2020

Fafo-notat
2022:07

Elin Svarstad og Bjorn Dapi

Lønn i allmenngjorte bransjer 2020

Fafo-notat 2022:07

Fafo-notat 2022:07

© Fafo 2022

ISSN 0804-5135

Innhold

Sammendrag	4
1 Lønn i allmenngjorte bransjer	6
Lønnsstatistikken.....	6
Lønnsstatistikken omfatter ikke	8
Avgrensninger og satser	8
2 Overnatting, servering og cateringvirksomheter	9
3 Byggeplasser i Norge	11
4 Elektrofagene	13
5 Skips- og verftsindustrien	14
6 Persontransport med turbil	15
7 Godstransport på vei	17
8 Jordbruk og gartnerier	18
9 Fiskeindustribedrifter	20
10 Renholdsbransjen	21

Sammendrag

Notatet tar for seg lønnsfordelingen innenfor allmenngjorte bransjer og yrker høsten 2020. Lønnsstatistikken fra september 2020 holdes opp mot lønnsattsene i de gjeldende vedtakende fra Tariffnemda på det tidspunktet. Lønnsstatistikken bygger på rapportering fra virksomheter i Norge, og lønningene de betaler sine lønnstakere. Statistikken omfatter ikke utsendte arbeidstakere. Innleide arbeidstakere fra bemanningsbyråer inngår i bemanningsbransjen, ikke de bransjene arbeidstakerne er utleid til.

Tilnærmingen som er benyttet i notatet samsvarer med Jordfald m.fl. (2021), der tilsvarende beregninger er gjort for året 2018. De viktigste endringene fra 2018 til 2020 er beskrevet underveis. Det er imidlertid viktig å bemerke at lønnsstatistikken for 2020, som er samlet inn høsten 2020, er preget av nedstengningene som følge av koronapandemien. Store deler av tjenesteytende sektor var nedstengt da lønnsopplysningene ble samlet inn, noe som tidvis slår kraftig inn på antall lønnsforhold, og særlig i overnatting, servering og catering.

Både de allmenngjorte satsene, og andelene som lå under eller rett over minstesatsene, varierer mellom bransjene. Videre er det betydelig variasjon etter landbakgrunn og hvor stor andel av arbeidstakerne som var bosatt eller ikke i de forskjellige områdene. Hovedinntrykket overlapper med bildet i 2018, men det er noen endringer i andelene som lå under, på eller over de allmenngjorte satsene. Noen områder har en redusert andel under allmenngjort sats, mens andre områder har økt andelen lønnsforhold under satsen.

Andelene som ligger under minstesats varierer fra tre prosent av lønnsforholdene innenfor Skips- og verftsindustrien, til tretten prosent innenfor sist allmenngjorte område: Overnatting, servering og cateringvirksomheter. I Renhold er lønningene svært sammenpresset i den forstand at 86 prosent ligger på eller rett over den allmenngjorte satsen. Det er en økning fra 79 prosent i 2018.

Når det gjelder andelene lønnsforhold som ligger på eller rett over den allmenngjorte satsen, er det også betydelige variasjoner mellom bransjene. I renholdbransjen (86 prosent), Fiskeindustribedrifter (65 prosent) og Overnatting, servering og cateringvirksomheter (59 prosent) ligger den store majoritet på eller rett over minstesats. I den andre enden er Persontransport med turbil (11 prosent), Elektrofagene (10 prosent) og Skips- og verftsindustrien (7 prosent) med lite innslag av lønnsforhold på eller rett over minstesatsen. Mønsteret ligner det som vises i Jordfald m.fl. (2021).

Innslaget av utenlandskfødt arbeidskraft varierer mellom de allmenngjorte områdene. I renholdbransjen var bare 12 prosent av arbeidsforholdene holdt av norskfødte. Godt under halvparten av arbeidsforholdene i Overnatting, servering og cateringvirksomheter, Jordbruk og gartnerier og i Fiskeindustribedrifter holdes av arbeidstakere som var født i Norge. På grunn av koronarestriksjonene er innslaget av ikke-bosatte lavere i de fleste bransjer i 2020 enn i 2018. Andelen av ikke-bosatte er høyest i Jordbruk og gartnerier (26 prosent), i Skips- og verftsindustrien (19 prosent) og i Fiskeindustribedrifter (17 prosent).

I samsvar med Jordfald m.fl. er det at man hadde kjennetegn D-nummer som landbakgrunn og/eller at man var registrert som ikke-bosatt, benyttet som «proxy» for at

man nylig hadde ankommet Norge og var en fersk arbeidstaker. Disse to kjennetegnene er i stor grad overlappende. Retter man søkelyset mot arbeidstakere som lå under eller rett over allmenngjort sats, ser man at disse to kjennetegnene går igjen når det kom til å ligge under eller rett over allmenngjort sats. Dette er et trekk som opprettholdes fra situasjonen i 2018.

1 Lønn i allmenngjorte bransjer

Dette notatet analyserer lønnsmessig fordeling innenfor allmenngjorte tariffområder i året 2020 og er finansiert av Fellesforbundet. I notatet undersøker vi hvor mange arbeidsforhold som har lønn under, og hvor mange det var som lå på eller rett over allmenngjort sats. Dette er gjort innenfor områdene: Overnatting, servering og cateringvirksomheter, Byggeplasser i Norge, Elektrofagene, Skips- og verftsindustrien, Persontransport med turbil, Gods på vei, Jordbruk og gartnerier, Fiskeindustribedrifter og Renholdbransjen.

For å ligge på eller rett over allmenngjort sats, er det satt en felles grense på 15 prosent. Dersom allmenngjort sats var på 160 kroner i timen, betyr det at de som tjente fra 160 kroner til 184 kroner i timen lå på eller rett over (minstesats + opptil 15 prosent). Tjente man 159 kroner var man under allmenngjort sats, og tjente man 185 kroner eller mer lå man betydelig over allmenngjort sats (minstesats+15 prosent eller mer). Denne tredelingen er gjennomført konsekvent i samtlige allmenngjorte bransjer, men ut fra de ulike satsene som Tariffnemnda har fastsatt for hver bransje.

Notatet er en oppfølging av, og i stor grad basert på, analysene som ble gjort for året 2018 i Jordfald m.fl. (2021)¹. Både beregningsmetode og avgrensning av allmenngjorte områder samsvarer med det som ligger til grunn i den rapporten. Til forskjell fra hva som var tilfellet i 2018, er tallgrunlaget for 2020 preget av koronapandemien. Høsten 2020 var store deler av tjenesteytende sektor nedstengt som følge av koronarestriksjoner pålagt av myndighetene. Det gjenspeiles i antall lønnsforhold i flere av de allmenngjorte områdene. Spesielt gjelder dette for Overnatting, servering og cateringvirksomheter, men vi ser også utslag i andre områder.

I den grad det er endringer å bemerke i timelønnsfordelingen fra 2018 til 2020 vil vi kommentere dette i teksten underveis, og da alltid med referanse til anslagene i Jordfald m.fl. (2021).

Lønnsstatistikken

SSBs lønnsstatistikk for september 2020 er grunnlagene for analysene i dette notatet. Videre er følgende forutsetninger og definisjoner lagt til grunn:

- Lønnsbegrepet som er benyttet er *avtalt lønn*. Avtalt månedslønn er utbetalt lønn ved tellingstidspunktet, det vil si. fast grunnlønn. Kvalifikasjonstillegg/kompetansetillegg og andre faste personlige tillegg er med. Uregelmessige tillegg, bonus eller overtid er ikke med i fastlønsbegrepet.
- Noen arbeidstakere jobber på timelønnsbasis, noen på ukelønn, mens andre får fast månedslønn. SSB opererer kun med månedslønn i sin lønnsstatistikk. Overenskomstene i LO opererer oftest med timelønnsatser, og det samme gjøres i allmenngjøringsvedtakene. For å komme fram til timelønn legges det i analysene til grunn en heltidsekvivalent på 162,5 timer per måned (37,5 timer * 4,33 uker).

---

¹ Jordfald, B., Svarstad, E. & Nymoene, R. (2021). *Hvem er de lavlønte?* Fafo-rapport 2021:29. <https://www.fafo.no/images/pub/2022/20804.pdf>

Dette tilsvarer 1950 timer for et fullt årsverk, og er det samme som SSB bruker i sine analyser på lønnsstatistikken.

- Arbeidstid som er lagt til grunn er avtalt arbeidstid per uke. Denne skal rapporteres inn månedlig av arbeidsgiver gjennom A-ordningen. I de første årgangene av A-ordningen var det utfordringer med rapportering av arbeidstid som følge av endret metode for innrapportering. Særlig bestod utfordringene i at det for mange timelønte ikke ble rapportert stillingsprosent, i tillegg til at det for noen timelønte ble rapportert standardverdier på enten 0 eller 100. SSB forsøker å korrigere for dette i sin redigering av datamaterialet.²
- Det er kun arbeidstakere som i telleåret var i aldersintervallet 20–60 år som er tatt med. De yngste er utelatt, fordi innslaget av lærlinger kan påvirke analysene.
- Noen få arbeidstakere var registrert med mer enn 50 timer i avtalt arbeidstid i løpet av en uke. Disse er utelatt.
- For å få best mulig avgrensninger til tariffområdene og de yrkene allmenngjøringen omfatter, er Standard for næringsklassifisering (SN2007)³ brukt for næringsmessige avgrensninger og Standard for yrkesklassifisering (STYRK98)⁴ for å identifisere og avgrense yrker.
- Lønnsstatistikken er samlet inn i september. Det er den allmenngjorte satsen som var gjeldene på dette tidspunktet som legges til grunn for sammenlikning.
- For de allmenngjorte områdene er lønnsfordelingene gjort etter lønnstakerens landbakgrunn, og bosetningsstatus. Det finnes en del arbeidstakere som ikke har fått registrert landbakgrunn. Det betyr som oftest at de er nyankomne og har blitt utstyrt med et D-nummer. Et D-nummer er et midlertidig identitetsnummer som kan tildeles utenlandske personer som i utgangspunktet skal oppholde seg i Norge mindre enn seks måneder. Disse har betegnelsen D-nummer i figurene. Tilsvarende er det på lønnsdataene koblet på om man er registrert som bosatt eller ikke. At man har D-nummer og at man ikke er registrert som bosatt, fungerer begge som «proxy» for at man nylig har kommet til landet og slik sett er en fersk arbeidstaker. Det å ha D-nummer og å være ikke-bosatt er ikke gjensidig utelukkende kjennetegn, de fleste - men ikke nødvendigvis alle - av de ikke-bosatte har også D-nummer.
- I tillegg til D-nummer vises det tre kategorier av landbakgrunn: Norge, EU-Øst og Utenfor EØS. Gjennomgående har arbeidstakere fra våre nordiske naboland og de opprinnelige EU-landene (EU18) et lønnsnivå mer eller mindre tilsvarende det norskfødte har. Innslaget av lønnstakere fra disse landene er heller ikke stort innenfor de allmenngjorte bransjene. EU-Øst gjenspeiler EU-utvidelsen i 2004, og er i denne sammenheng som oftest arbeidstakere som er født i Polen eller i ett av de baltiske landene. Utenfor EØS gjelder alle som er født utenfor EUs grenser, uavhengig om det er et asiatisk, europeisk, amerikansk eller afrikansk land. Flesteparten av Utenfor EØS i de allmenngjorte bransjene er født i Asia.

---

² <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/ny-metode-gir-bedre-informasjon-om-arbeidstid>

³ <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/6>

⁴ <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/7>

Lønnsstatistikken omfatter ikke

Per 2020 dekker lønnsstatistikken lønnstakere i virksomheter i Norge, som også betyr at den ikke omfatter:

- Selvstendig næringsdrivende
- Utsendte arbeidstakere fra virksomheter i andre land som jobber på oppdrag i Norge. For eksempel fanger ikke statistikkgrunnlaget opp turbuss- eller godssjåfører som er ansatt i et utenlandsk transportfirma som utfører transportoppdrag i Norge.

Videre er det ett annet forhold som også må nevnes:

- Innleide arbeidstakere fra bemanningsbyråer som jobber i en virksomhet som er omfattet av allmenngjøringsvedtaket, er ikke med i analysene. Vi har ikke data som viser hvor ansatte i bemanningsforetak er leid ut. Det vil si at for eksempel innleide til byggenæringen ikke er med i tallmaterialet for byggebransjen.

Avgrensninger og satser

Tabell 1 oppsummerer hvordan vi har avgrenset de allmenngjorte områdene i henhold til nærings- og yrkeskoder, samt hvilke minstelønnsatser som gjaldt da lønnsstatistikken for 2020 ble samlet inn.

Tabell 1 Oversikt over allmenngjorte områder, avgrensning i henhold til næringskoder (SN2007) og yrkesgrupper (STYRK 98), samt gjeldende minstesatser per. september 2020.

Område	Avgrensning		Gjeldende timesats per 09/2020
	Næringskode (SN2007)	Yrkeskode (STYRK98)	
Overnatting, servering og cateringsvirksomhet	55, 56	4, 5, 9	167,90
Byggeplasser i Norge	41, 43 (unntatt 43.21)	6, 7, 8, 9	188,40
Elektrofagene	43.21	6, 7, 8, 9	189,52
Skips- og verftsindustriene	30.11, 33.15	6, 7, 8, 9	162,60
Persontransport med turbil	49.392	8	158,37
Godstransport på vei	49.41	8	175,95
Jordbruk og gartnerier ^(*)	1.1, 1.2, 1.3, 1.6	6, 9	123,15 ^(**) 128,65 ^(***) 143,05 ^(****)
Fiskeindustribedrifter	10.2, 10.411	8	183,70
Renholdsbransjen	81.210	9	187,66

^(*) Lønnstakere over 18 år. ^(**) Ansatt inntil 12 uker. ^(***) Ansatt mellom 12-24 uker. ^(****) Ansatt mer enn 6 måneder.

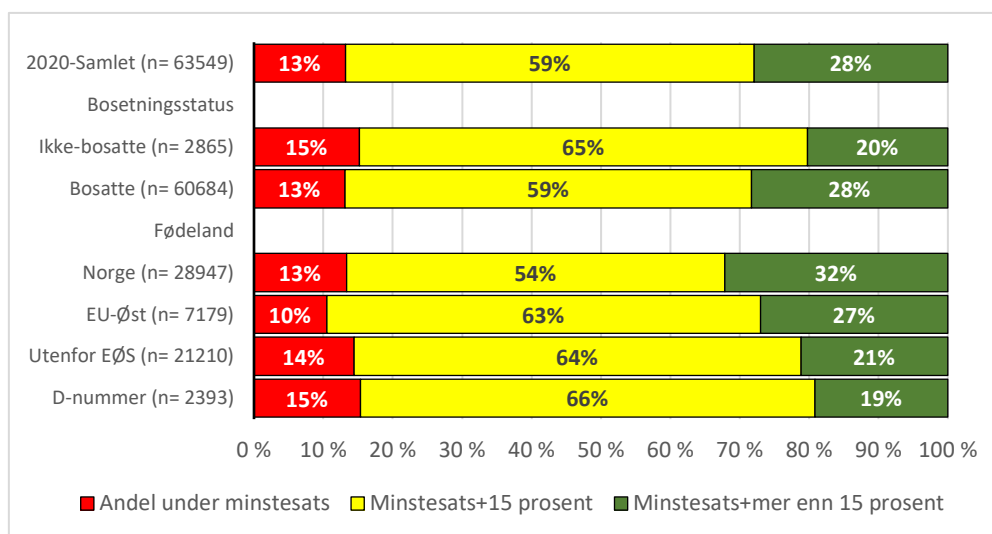
2 Overnatting, servering og cateringvirksomheter

Fra 01.01 2018 ble de laveste lønnsatsene i Riksavtalen mellom NHO Reiseliv og LO/Fellesforbundet, allmenngjort for første gang. I henhold til vedtak fra 01.06.2019 var det ikke lov å lønne arbeidstakere over 20 år med en lavere timelønnsats enn 167,9 per time. I figur 2.1 er lønnsstatistikken for 2020 sortert etter de allmenngjorte lønnsatsene.

- Arbeidstakere som er kategorisert i Andel under minstesats hadde en timelønn lavere enn 168 kroner.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn fra 168 til 193 kroner i timen er kategorisert innenfor Minstesats+15 prosent.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn på 194 kroner eller mer, er kategorisert innenfor Minstesats + mer enn 15 prosent.

Etter Standard for yrkesklassifisering (STYRK98) er yrkesfelt 1–3 (lederyrker, akademiske yrker og høyskoleyrker) samt yrkesfelt 6–8 (yrker i primærnæringene, håndverksyrker og operatør/sjåføryrker) utelatt i figur 2.1. Antall lønnsforhold er kraftig redusert fra 81 200 i 2018 til 63 549 i 2020. Nedgangen i antall lønnsforhold skjer for alle lønnsstakergruppene i figuren, og er størst for ikke-bosatte lønnsstakere, hvor antallet er mer enn halvert. Dette henger i stor grad sammen med koronapandemien og nedstengningen høsten 2020.

Figur 2.1 Avtalt lønn per time. 2020. Antall lønnsforhold innenfor yrkesfeltene: kundeservice, service og ufaglærte yrker (STYRK98 = 4,5 og 9). Nace 55 og Nace 56. 20–60 år. Etter bosettingsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger.

- 13 prosent hadde en timelønn som lå under laveste allmenngjorte sats (rødt i figuren), 59 prosent lå på eller rett over denne (gult i figuren), mens 28 prosent hadde en timelønn på 194 kroner eller mer (grønt i figuren).

- Høyest andel under allmenngjort sats var blant ikke-bosatte og arbeidstakere med D-nummer (15 prosent på begge gruppene).
- Høyest andel som lå på allmenngjort sats eller rett over (timelønn 168-193 kroner) var også blant de ikke-bosatte og de med D-nummer (65-66 prosent).

3 Byggeplasser i Norge

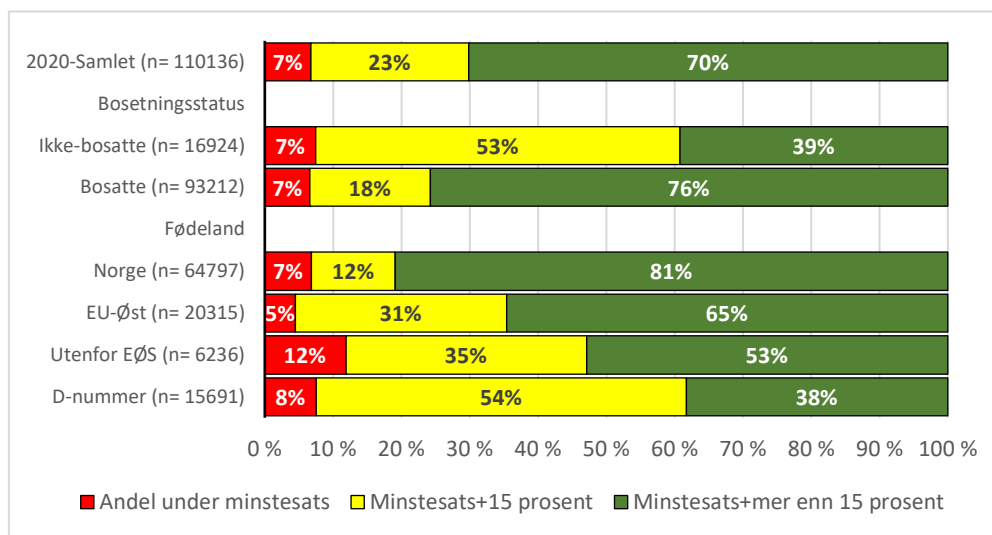
På området byggeplasser i Norge skal ufaglærte uten bransjeerfaring ifølge Tariffnemndas vedtak av 1. juni 2019, ikke ha en timelønn under 188,40 kroner. Det er denne satsen som er brukt i figur 3.1.

- Arbeidstakere i kategorien Andel under minstesats, hadde en timelønn lavere enn 188 kroner.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn fra 188 til 217 kroner i timen er kategorisert innenfor Minstesats+15 prosent.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn på 218 kroner eller mer, er kategorisert innenfor Minstesats + mer enn 15 prosent.

Etter Standard for yrkesklassifisering (STYRK98) er yrkesfelt 1–5 (lederyrker, akademiske yrker og høyskoleyrker, kontoryrker og serviceyrker) utelatt i figur 3.1.

Sammenlignet med 2018 har antallet lønnsforhold økt med om lag 5000.

Figur 3.1 Avtalt lønn per time. 2020. Antall lønnsforhold i manuelle yrker (STYRK98=69). Nace 41 og Nace 43, unntatt 43.21 (elektro). 20–60 år. Etter bosetningsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger.

- 7 prosent hadde en timelønn som lå under laveste allmenngjorte sats (rødt i figuren), 23 prosent lå på minstesats eller rett over denne (gult i figuren), mens 70 prosent hadde en timelønn på 218 kroner eller mer (grønt i figuren).
- Sammenlignet med 2018 har andelen under eller rett over allmenngjort sats i området samlet gått ned med to prosentpoeng.
- Ikke-bosatte har i større grad enn bosatte, mange som ligger på eller rett over allmenngjort sats. Det har imidlertid vært en nedgang i andelen fra 65 til 60 prosent fra 2018 til 2020.
- De som er født utenfor EØS-området hadde høyest andel som lå under minstelønn (12 prosent).

- Fire av fem norskfødte hadde en timelønn på 188 kroner eller mer, mens i underkant av fire av ti med uoppgitt landbakgrunn hadde et tilsvarende lønnsnivå.
- Lønnstakere med D-nummer hadde høyest andel som lå på eller rett over minstesats, deretter var andelen høyest for de som var født utenfor EØS og EU-Øst. I begge grupper har imidlertid andelen gått ned med 3 prosentpoeng i begge grupper fra 2018.

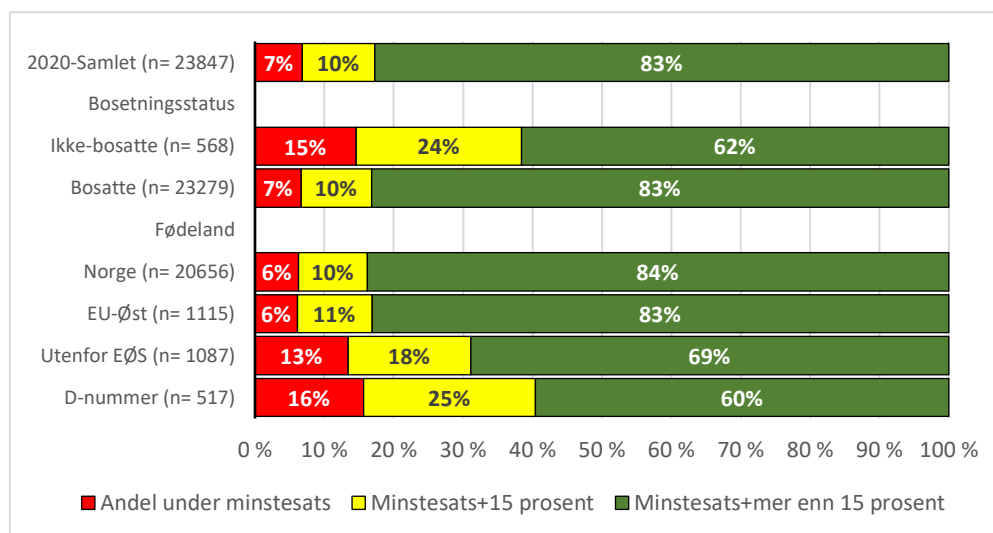
4 Elektrofagene

Ufaglærte skulle ifølge Tariffnemndas vedtak av 1. juni 2019, ikke ha en timelønn under 189,52 kroner. Det er denne satsen som er brukt i figur 4.1.

- Arbeidstakere som er kategorisert innenfor Andel under minstesats hadde en timelønn på 190 kroner eller lavere.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn fra 190 til 218 kroner i timen er kategorisert innenfor Minstesats+15 prosent.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn på 219 kroner eller mer, er kategorisert innenfor Minstesats + mer enn 15 prosent.

Etter Standard for yrkesklassifisering (STYRK98) er yrkesfelt 1–5 (lederyrker, akademiske yrker og høyskoleyrker, kontoryrker og serviceyrker) utelatt i figur 4.1. Sammenlignet med 2018, har antallet lønnsforhold vokst med om lag 1700 til 23 847 i 2020.

Figur 4.1 Avtalt lønn per time. 2020. Antall lønnsforhold i manuelle yrker (STYRK98=69). 43.21 (elektro). 20–60 år. Etter bosetningsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger

- 7 prosent hadde en timelønn som lå under laveste allmenngjorte sats (rødt i figuren), 10 prosent lå på minstesats eller rett over denne (gult i figuren), mens 62 prosent hadde en timelønn på 219 kroner eller mer (grønt i figuren).
- Ikke-bosatte har høyere andel som ligger under eller rett over minstesatsen sammenliknet med bosatte. Sammenlignet med 2018, er en høyere andel lønnsforhold blant ikke-bosatte under eller rett over den allmenngjorte satsen i 2020 (fra 33 til 39 prosent). Tilsvarende utvikling ser vi ikke for bosatte.
- Arbeidstakere med D-nummer har høyest andel under minstesats. Deretter følger de som var født utenfor EØS. Andelen under eller rett over minstesatsen blant de med D-nummer har økt fra 34 prosent i 2018 til 42 prosent i 2020.
- Utenlandskfødte har høyere andel som ligger på eller rett over minstesats, sammenliknet med norskfødte.

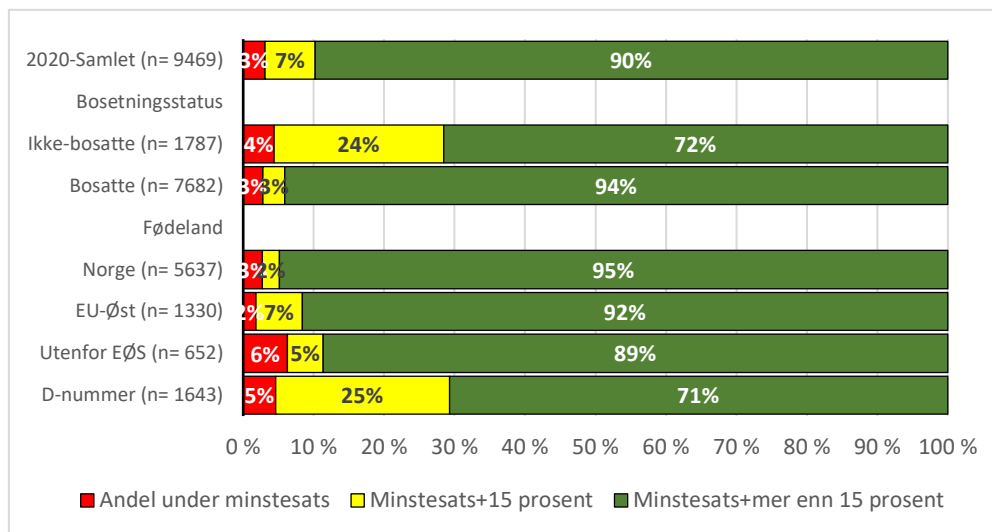
5 Skips- og verftsindustrien

Hjelpearbeidere skulle ifølge Tariffnemndas vedtak av 1. juni 2019, ikke ha en timelønn under kr 162,60 kroner. Det er denne satsen som er brukt til å definere de tre lønnstakergruppene, definert herunder, og som vises i figur 5.1.

- Arbeidstakere som er kategorisert i Andel under minstesats hadde lavere timelønn 163 kroner.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn fra 163 til 187 kroner i timen er kategorisert innenfor Minstesats+15 prosent.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn på 188 kroner eller mer, er kategorisert innenfor Minstesats + mer enn 15 prosent.

Etter Standard for yrkesklassifisering (STYRK98) er yrkesfelt 1-5 (lederyrker, akademiske yrker og høyskoleyrker, kontoryrker og serviceyrker) utelatt i figur 5.1.

Figur 5.1 Avtalt lønn per time, 2020. Antall lønnsforhold i manuelle yrker (STYRK98=6-9). Nace 30.11 og 33.15. 20-60 år. Etter bosettingsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger.

- 3 prosent lå under minstesats (rødt i figuren) og 7 prosent lå på eller rett over minstesatsen (gult i figuren). Resten, 9 av 10 lønnstakere, hadde en timelønn på 188 kroner eller mer (grønt i figuren).
- Ikke-bosatte er overrepresentert på den nederste delen av lønnsfordelingen. 28 prosent av ikke-bosatte lå under eller rett over minstesatsen, det vil si at de hadde lavere timelønn enn 188 kroner. Til sammenligning var det 6 prosent av de bosatte som hadde lavere lønn enn 188 kroner per time.
- Etter landbakgrunn er det først og fremst lønnstakere med D-nummer som hadde en stor andel (30 prosent) med timelønn under 188 kroner, 5 prosent lå under minstesatsen og 25 prosent lå på eller rett over minstesats. Deretter var andelen høyest blant arbeidstakerne fra land utenfor EØS (11 prosent) og EU-Øst (9 prosent).

6 Persontransport med turbil

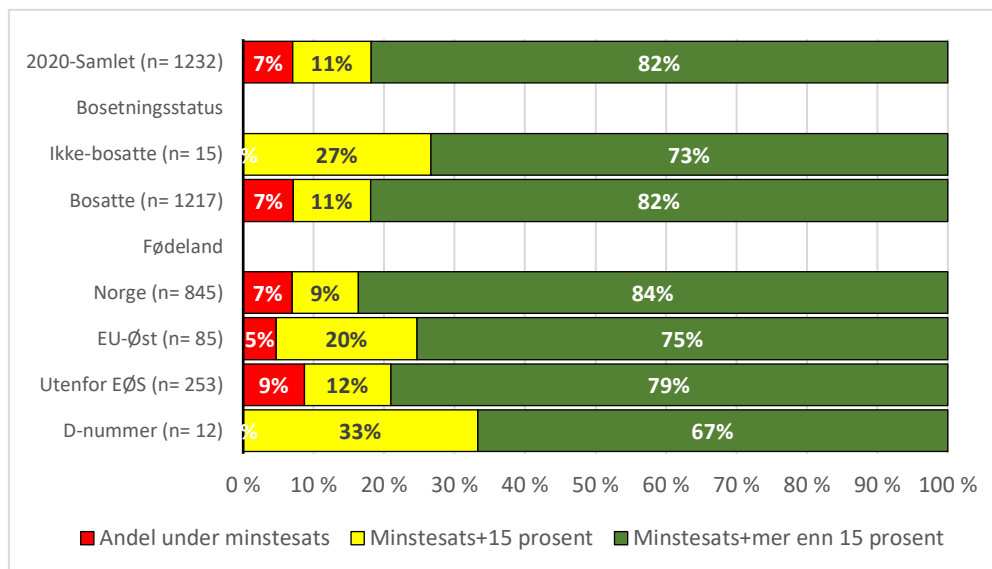
Arbeidstakere skulle ifølge Tariffnemdas vedtak av 1. juni 2019, ikke ha en timelønn under kr 158,37 kroner. Det er denne satsen som er brukt i figur 6.1.

- Arbeidstakere som er kategorisert i Andel under minstesats hadde lavere timelønn enn 158 kroner.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn fra 158 til 182 kroner i timen er kategorisert innenfor Minstesats+15 prosent.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn på 183 kroner eller mer, er kategorisert innenfor Minstesats + mer enn 15 prosent.

Persontransport med turbil omfatter arbeidstakere med yrkesfelt 8 (dvs. Prosess og maskinoperatører, transportarbeidere mv. (sjåførstyrker)) som jobber innenfor Turbiltransport (Nace 49.392). I 2020 var det om lag 1200 registrerte lønnsforhold i dette området. Til sammenligning var antall registrerte lønnsforhold i 2018 1600. Reduksjonen har sammenheng med smittevernstiltakene innført under koronapandemien i 2020.

Det som kan ha bidratt til en større nedgang blant denne type lønnsforhold sammenlignet med lønnsforhold i norske busselskaper som fanges opp i lønnsstatistikken, er reiserestriksjonene som ble innført i 2020.

Figur 6.1 Avtalt lønn per time. 2020. Antall lønnsforhold for sjåførstyrker (STYRK98=8). Nace 49.392. 20–60 år. Etter bostedingsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger.

- 7 prosent lå under minstesats (rødt i figuren) og 11 prosent lå på eller rett over minstesatsen (gult i figuren). 82 prosent av lønnsforholdene hadde en timelønn på over 182 kroner (grønt i figuren) i 2020.

- Det er få observasjoner for ikke-bosatte lønnstakere og enkelte geografiske områder, og tilfeldigheter kan dermed gi store prosentvise utslag for sammensetningen i disse gruppene.
- Blant lønnstakere med utenlandsbakgrunn, utgjør de fra land utenfor EØS hovedvekten av lønnsforhold i 2020. Andelen med avtalt timelønn under minstesats var overrepresentert i denne gruppen i 2020 og lå på 9 prosent.

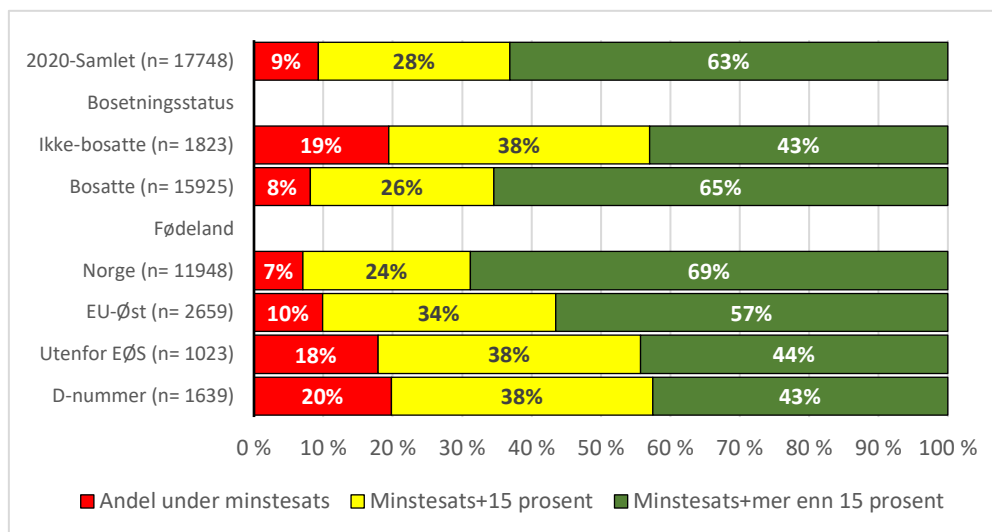
7 Godstransport på vei

Arbeidstakere skulle ifølge Tariffnemndas vedtak av 1. juni 2019, ikke ha en timelønn under kr 175,95 kroner i timen. Det er denne satsen som er brukt i figur 7.1, og det gir følgende tre grupper lønnstakere.

- Arbeidstakere som er kategorisert i Andel under minstesats hadde lavere timelønn enn 176 kroner.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn fra 176 til 202 kroner i timen er kategorisert innenfor Minstesats+15 prosent.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn på 203 kroner eller mer, er kategorisert innenfor Minstesats + mer enn 15 prosent.

I næringen godstransport på vei (Nace 49.410), var det høsten 2020 registrert drøyt 17 700 lønnsforhold innenfor yrkesfelt 8: Prosess og maskinoperatører, transportarbeidere mv. (sjåførere). Disse utgjør datagrunnlaget bak figur 7.1. Utenlandske sjåførere som kjører for utenlandske transportselskaper, er ikke med i statistikkgrunnlaget.

Figur 7.1 Avtalt lønn per time. 2020. Antall lønnsforhold for sjåførere (STYRK98=8). Nace49.410. 20–60 år. Etter bosettingsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger.

- 9 prosent lå under minstesats (rødt i figuren) og 28 prosent lå på eller rett over minstesatsen (gult i figuren), mens 63 prosent hadde en timelønn på over 187 kroner (grønt i figuren).
- Høyest andel som lå under minstesats var blant de ikke-bosatte (19 prosent). Andelen med timelønn på eller rett over minstesatsen var også høy (38 prosent) for ikke-bosatte lønnstakere.
- Omtrent 4 av 10 ikke-bosatte hadde et høyere lønnsnivå enn 202 kroner, mens 7 av 10 norskfødte hadde tilsvarende lønn.

8 Jordbruk og gartnerier

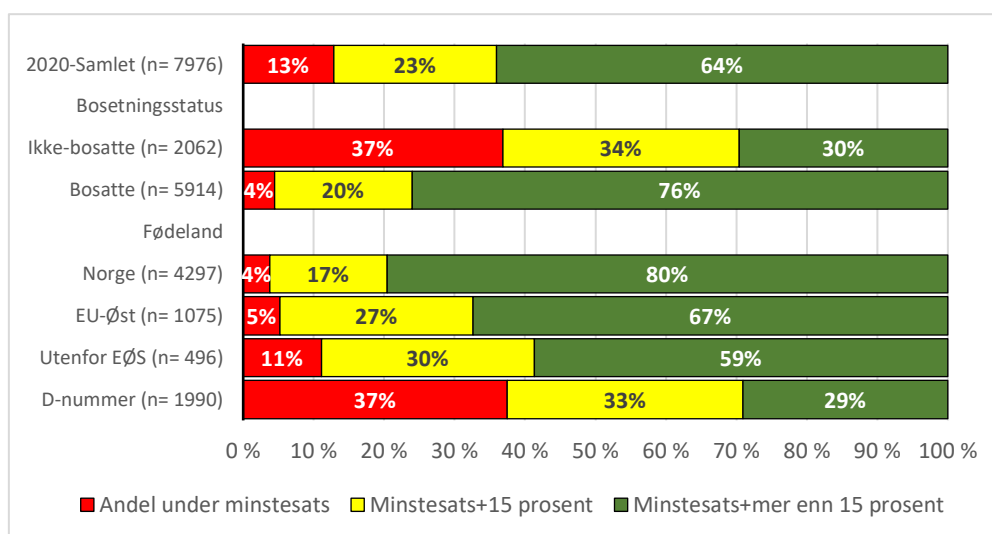
Innenfor jordbruk og gartnerier, grønn sektor, er allmenngjøringsvedtakene gjort etter alder (over eller under 18 år), og etter hvor lenge man skal være ferie- eller innhøstningshjelp. Det er egne satser for de som jobber opp til 3 måneder, og for de som jobber fra 3 til 6 måneder. De som jobber lenger enn 6 måneder, skal ha lønn som fast ansatte (ufaglært arbeidstaker). Som for de andre tariffområdene ser vi bort fra arbeidstakere under 20 år, og retter søkelyset mot satsene for voksne arbeidstakere. Tariffnemnda fastslo følgende satser, gjeldende fra 1. juni 2019:

- Over 18 år: ansatt inntil 12 uker: 123,15 kroner i timen.
- Over 18 år: ansatt mellom 12–24 uker (3–6 md.) 128,65 i timen.
- Arbeidstakere over 18 år som er ansatt mer enn 6 mnd. skal ha lønn som ufaglært fast ansatt, 143,05 i timen.

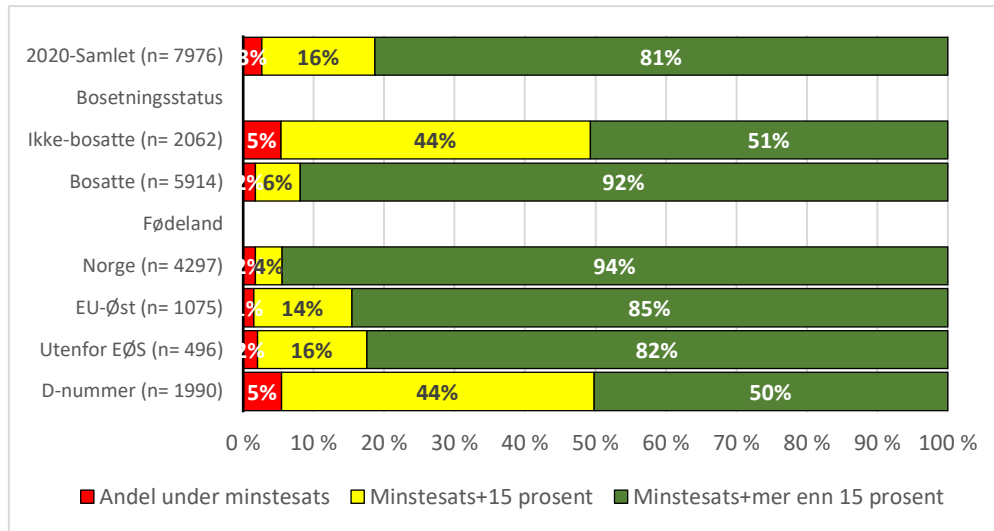
Det foreligger tre forskjellige satser avhengig av lengden på arbeidsforholdet. I lønnsstatistikken er det ingen kjennetegn på hvor lenge arbeidsforholdet har vart – kun at man har hatt lønn i observasjonsmåneden. Derfor er det laget tre forskjellige framstillinger for grønn sektor.

Felles for alle tre framstillingene er avgrensningen på yrkesfeltene 6 (yrker innen jordbruk, skogbruk og fiske) og yrkesfelt 9 (Yrker uten krav til utdanning). Avgrensningen etter standard for næringsgruppering (SN2007) er satt til: Nace 1.1 dyrking av ettårige vekster, Nace 1.2 dyrking av flerårige vekster, Nace 1.3 planteformering og Nace 1.6 tjenester tilknyttet jordbruk m.m. Til sammen utgjør dette Grønn sektor.

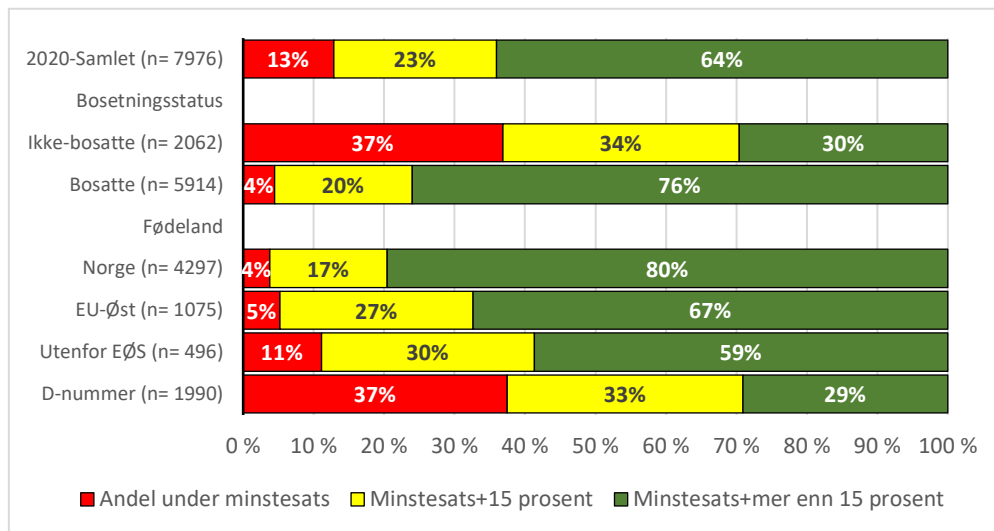
Figur 8.1 Avtalt lønn per time beregnet for minstesats 143 kroner i timen (vært ansatt mer enn 6 måneder). 2020. Manuelle yrker (STYRK98=6 og 9). 20–60 år. Etter bosetningsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger.

Figur 8.2 Avtalt lønn per time beregnet med minstesats 129 kroner timen (vært ansatt mer 3–6 måneder). 2020. Manuelle yrker (STYRK98=6 og 9). 20–60 år. Etter bosettingsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger

Figur 8.3 Avtalt lønn per time beregnet med minstesats 123 kroner timen (vært ansatt opp til 3 måneder). 2020. Manuelle yrker (STYRK98=6 og 9). 20–60 år. Etter bosettingsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger.

Som det framkommer av figurene 8.1-8.3 varierer andelene etter hvilken minstesats man legger til grunn. Felles for de tre figurene er at høyest innslag av å ligge under eller rett over minstesats, er å finne blant ikke-bosatte arbeidstakere. Arbeidstakere fra land utenfor EØS har nest høyest andel med relativt lav timelønn, det vil si under eller rett over minstesatsene.

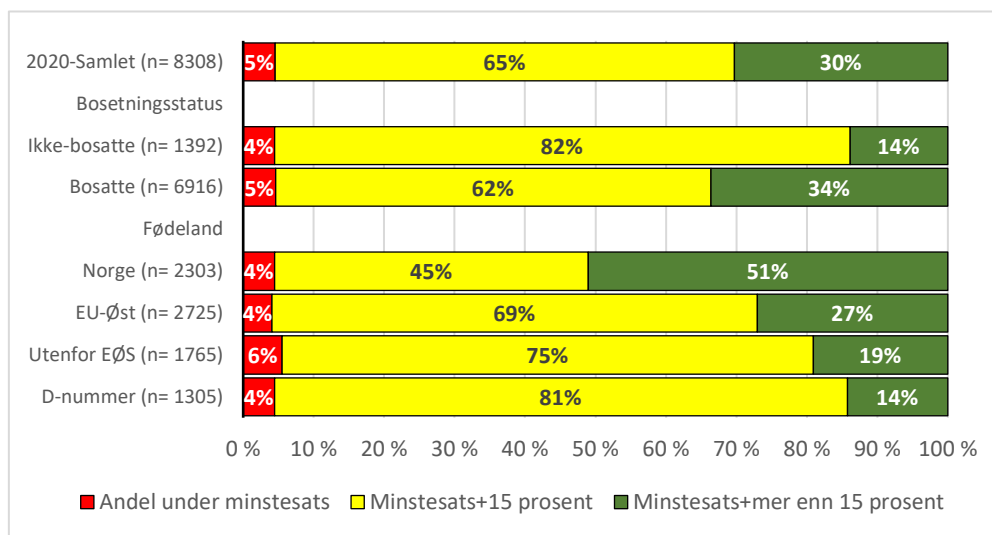
9 Fiskeindustribedrifter

Produksjonsarbeidere skulle ifølge Tariffnemdas vedtak av 1. juni 2019, ikke ha en timelønn under 183,70 kroner. Det er denne satsen som er brukt i figur 9.1.

- Arbeidstakere som er kategorisert i Andel under minstesats hadde lavere timelønn enn 184 kroner.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn fra 184 til 211 kroner i timen er kategorisert innenfor Minstesats+15 prosent.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn på 212 kroner eller mer, er kategorisert innenfor Minstesats + mer enn 15 prosent.

Innenfor Nace 10.2 Bearbeiding og konservering av fisk, skalldyr og bløtdyr og Nace 10.411 Produksjon av rå fiskeoljer og fett, var det 8300 lønnsforhold innenfor Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv. (styrk98=8) og ufaglærte yrker (styrk98=9).

Figur 9.1 Avtalt lønn per time, 2020. Antall lønnsforhold for industrioperatører og ufaglærte yrker (STYRK98=8 og 9). Nace 10.2 og 10.411. 20–60 år. Etter bosetningsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger.

- 5 prosent ligger under minstesats (rødt i figuren) og 65 prosent ligger på eller rett over minstesatsen (gult i figuren) mens resten, 30 prosent av arbeidstakere, hadde en timelønn på over 211 kroner (grønt i figuren).
- Høyest andel under minstesats var blant dem som var født utenfor EØS (6 prosent).
- 82 prosent av ikke-bosatte lå på eller rett over minstesats.
- 51 prosent av de norskfødte hadde høyere timelønn enn 211 kroner (grønt, mot 14 prosent av ikke-bosatte).

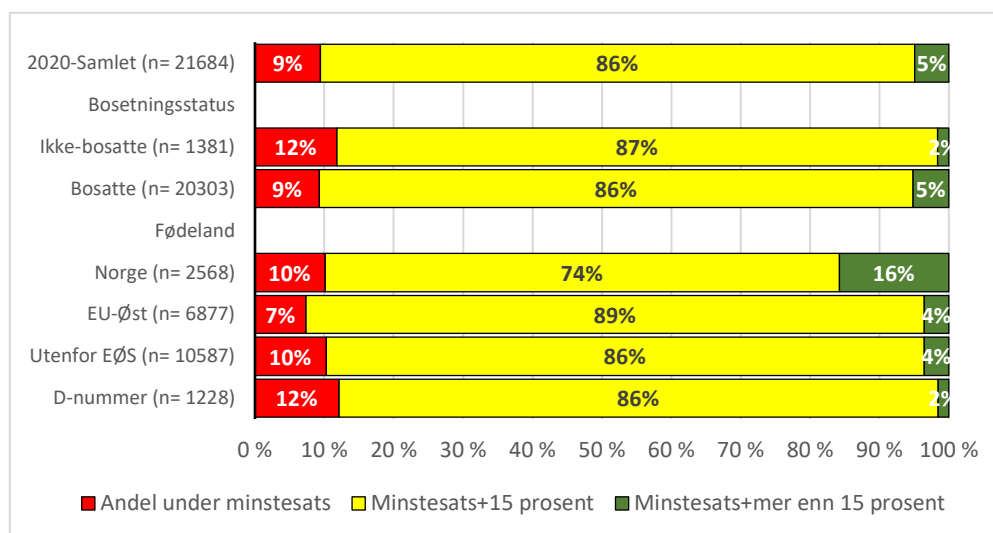
10 Renholdsbransjen

Renholdere skulle ifølge Tariffnemndas vedtak av 1. juni 2019, ikke ha en timelønn under kr 187,66 kroner. Det er denne satsen som er brukt i figur 10.1.

- Arbeidstakere som er kategorisert i Andel under minstesats hadde en timelønn lavere enn 188 kroner.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn fra 188 til 217 kroner i timen er kategorisert innenfor Minstesats+15 prosent.
- Arbeidstakere som hadde en timelønn på 218 kroner eller mer, er kategorisert innenfor Minstesats + mer enn 15 prosent.

Renholdsbransjen er definert som Nace 81.210: Rengjøring av bygninger. I yrkesfelt 9- Ufaglærte yrker (renholdere m.m) var det i 2020 21 684 lønnsforhold, omtrent samme antall som i 2018.

Figur 10.1 Avtalt lønn per time. 2020. Antall lønnsforhold for yrker uten krav til utdanning (STYRK98=9). Nace 81.210. 20–60 år. Etter bosetningsstatus og landbakgrunn. SSB lønnsstatistikk, egne beregninger.

- 9 prosent lå under minstesats (rødt i figuren) og 86 prosent lå på eller rett over minstesatsen (gult i figuren) mens 5 prosent hadde en timelønn på 218 kroner eller mer (grønt i figuren). Sammenlignet med 2018, har det vært en forflytning av lønnsforhold fra under til rett over minstesatsen. I 2018 lå 14 prosent av lønnsforholdene under satsen, 79 prosent rett over.
- Blant de ikke-bosatte og blant de på D-nummer lå 12 prosent under minstesats.
- Den store majoritet ligger på eller rett over minstesatsen.
- Norskfødte hadde høyest andel med timelønn på over 218 kroner.

Lønn i allmenngjorte bransjer 2020

Dette notatet analyserer lønnsmessig fordeling innenfor allmenngjorte tariffområder i året 2020. Vi kartlegger hvor mange i hvert av de allmenngjorte områdene som har en timelønn under, på/rett over, og over de allmenngjorte minstelønnsatsene i de relevante tariffavtalene.

Borggata 2B
Postboks 2947 Tøyen
N-0608 Oslo
www.fafo.no

Fafo-notat 2022:07
ID-nr.: 10369